

LUNDS
UNIVERSITET

Medias påverkan på människors attityd till pornografi.

*En kvantitativ- och kvalitativ undersökning om medias påverkan på människors attityd till
pornografi.*

Sabina Månsson Hultgren

Avdelningen för mänskliga rättigheter
Historiska institutionen
Kurskod: MRSK62
Termin: Höstterminen 2018
Handledare: Lena Halldenius
Omfång: 11446

Abstract

This study examines medias influence on peoples attitude on pornography. The background for the study is a radio show that talked about pornography without problematize what they where talking about. The study is using partly a quantitative method and partly a qualitative method. The primary material in the study has been collected from a internet based survey. The target group has been allowed to take a stand in the following areas: Their use on media, how they think they are influenced by media, their attitude to pornography and sexual preferences. The survey contained partly quantitative questions and partly qualitative questions. The respondents where allowed to answer the qualitative questions with their own words. The target group for the study was students at Lund University. The respondent's answers are analyzed through a power and normalization theory. The theory originates from Fanny Ambjörnssons theory about normalization and an article by Gail Dines that connects the theory to pornography. The study shows that a big part of the respondents thinks that media contributes to a normalization of pornography and this is fortified with help of the theory. Several of the respondents expressed a negative attitude to pornography and talked about which effects pornography can have on people. For instance that the pornography is becoming young peoples sexual education due to the lack of education in this subject in school to day.

Key words Media, pornography, influence, attitude, normalization, power, human rights

Abstract

Denna studie undersöker medias påverkan på människors attityd till pornografi. Bakgrunden till undersökningen kom av ett radioprogram på P3 som pratade om pornografi utan att problematisera vad de lyfte i programmet. Studien bygger på dels en kvantitativ undersökning och dels en kvalitativ analys. Primärmaterialet till studien har hämtats från en enkätundersökning där målgruppen har fått ta ställning till sitt användande av media, hur de tror att de generellt påverkas av media, deras inställning till pornografi och sexuella preferenser. Dels innehöll enkäten kvantitativa frågor och dels innehöll den fritextsvar. Målgruppen för enkäten var studenter vid Lunds universitet. Respondenternas svar har därför utgjort primärmaterial för studien och deras svar har analyserats genom en makt- och normaliseringsteori. Makt- och normaliseringsteorin utgår ifrån Fanny Ambjörnssons teori om normalisering och Gail Dines som kopplar normalisering till media och pornografi. Undersökningen visar att en stor del av respondenterna anser att media bidrar till en normalisering av pornografi vilket även stärks av teorin. Flera av respondenterna uttryckte en negativ inställning till pornografi och lyfte vilka effekter pornografen kan ha, exempelvis att pornografen blir ungas sexualundervisning på grund av bristen av detta ämne i skolan idag.

Nyckelord: Media, pornografi, påverkan, attityd, normalisering, makt, mänskliga rättigheter

Innehållsförteckning

1	INLEDNING OCH BAKGRUND	1
1.1	PROBLEMFÖRMULERING, SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR	2
1.2	MATERIAL OCH AVGRÄNSNINGAR	4
1.2.1	<i>Sekundärmaterial</i>	4
2	LITTERATURÖVERSIKT OCH TIDIGARE FORSKNING	7
2.1	FORSKNING GÄLLANDE PORNOGRAFI	7
2.2	FORSKNING GÄLLANDE MEDIA	10
3	TEORI OCH METOD	13
3.1	TEORI	13
3.1.1	<i>Makt- och normaliseringsteori</i>	14
3.2	METOD	17
3.2.1	<i>Enkätundersökningens konstruktion</i>	17
3.2.2	<i>Population och urval</i>	19
3.2.1	<i>Statistisk analys</i>	20
3.2.2	<i>Analys av fritextsvar</i>	21
4	RESULTAT	23
4.1	KVANTITATIVA RESULTAT	23
4.2	KVALITATIVA RESULTAT	33
5	ANALYS OCH DISKUSSION	40
6	SLUTSATS OCH AVSLUTNING	44
	REFERENSER	46
	BILAGOR	48

1 Inledning och bakgrund

Lördagen den 6 oktober 2018 sänder P3 ett avsnitt av sitt program som heter *Fråga vad du vill i P3*. Programidén är att de bjuder in olika gäster och sedan får lyssnarna ställa frågor till gästerna. De beskriver själva programmet som annorlunda och de menar att vi får reda på sådant vi inte visste och saker som vi inte visste att vi ville veta.¹ I det specifika programmet som sändes den 6 oktober har de bjudit in en hardcoreporrskådis som ska svara på frågor om porr och om hur det är att vara en hardcoreporrskådis.² I 45 minuter pratar den inbjudna gästen och programledaren om många olika saker som berör pornografin och den pornografiska branschen. Det som har väckt min uppmärksamhet med detta program, förutom vilken dag och tid det sändes på, är att på väldigt få ställen i programmet diskuterar de vad pornografi innebär och det är endast en sida av pornografin som speglas i programmet.

Radioavsnittet följs upp av artiklar i tidningar, bland annat i *Göteborgsposten* där Marie Sandberg, journalist, skriver en debattartikel som menar att SR-program normaliserar mäns våld mot kvinnor genom att marknadsföra porrindustrin eftersom de sänder programmet på ett lättfullt sätt och med glada tongångar.³ Denna debattartikel besvaras av ansvarig utgivare och producenten för programmet *Fråga vad du vill i P3*.⁴ I svaret menar de att de inte alls marknadsför pornografi eller undviker svåra frågor i de ämnen som tas upp i programmet. Samtidigt som de skriver detta menar de att pornografi påverkar ungas liv och de menar att de varnade för sådant som många kan anse vara stötande.⁵

---

¹ P3, *Fråga vad du vill i P3*, <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=4977&artikel=6440774>

² P3, *Fråga vad du vill i P3, Jag är en hardcoreporrskådis*, <https://sverigesradio.se/avsnitt/1157210> hämtad 2018-11-04.

³ Sandberg, Marie, SR-program normaliserar mäns våld mot kvinnor, *Göteborgsposten*, 8 oktober, 2018, <http://www.gp.se/debatt/sr-program-normaliserar-mäns-våld-mot-kvinnor-1.9774068> hämtad 2018-10-30.

⁴ Johansson, Sofia, Lilja Matti, P3 uppmanar inte unga att bli porrskådespelare, *Göteborgsposten*, 12 oktober, 2018, <http://www.gp.se/debatt/p3-uppmanar-inte-unga-att-bli-porrskådespelare-1.9930889> hämtad 2018-10-30.

⁵ Johansson, Sofia, Lilja Matti, 2018.

Med denna bakgrund kan vi se att det inte handlar om en isolerad händelse eller en isolerad fråga. Är pornografin på väg att bli normaliserad i vårt samhälle utan att vi kritiskt granskar vad pornografin består av och dess skadeverkningar?

1.1 Problemformulering, syfte och frågeställningar

Pornografi har funnits med oss människor under en lång tid och många kanske ser det som en del av livet medan andra vill inte ha med pornografin att göra. Jag anser att det är bra att pornografin diskuteras men inte utan att kritiskt granska och problematisera ämnet. Som vi kan urskilja i artiklarna i inledningen finns det flera sätt att se på pornografi. Men att diskutera det utan att kritisera det kan bidra till en normalisering för oss människor när det kommer till pornografi. Det finns forskning, som presenteras under kapitel 3, som visar att det handlar om många fler skadeverkningar än vad som presenteras i exempelvis P3:s program. Är det så att pornografin har blivit normaliserad och har media varit en del av detta?

Det finns flera organisationer från civilsamhället som kontinuerligt lyfter frågan om pornografi. Unizon är en sådan organisation som under en lång period har arbetat med frågan om pornografi och dess skadeverkningar.⁶ Unizon kritiserar även P3 för det program de sände i oktober 2018. De tar upp flera av aspekterna som är problematiska med pornografin men framförallt kritiserar de att P3 inte tar något ansvar när de sänder ett sådant program.⁷ Även riksorganisationen för kvinnojourer, ROKS, drivit frågan om porrfritt samt gjort uttalande där de anser att pornografi är sexualiserat våld.⁸ Porrfritt är en hemsida där en kan boka hotellrum på hotell som är porrfrittcertifierade vilket innebär att

---

⁶ Unizon, www.unizon.se, hämtad 2018-11-06

⁷ Unizon, *Hur tänker ni kring ert ansvar P3?*, 6 oktober 2018, <http://unizon.se/aktuellt/hur-tanker-ni-kring-ert-ansvar-p3>, hämtad 2018-11-06.

⁸ ROKS, *ROKS tar avstånd från pornografi*, <https://www.roks.se/om-roks-roks-stallningstaganden/roks-tar-avstand-fran-pornografi>, hämtad 2018-11-06.

de är boenden som är helt porr fria exempelvis fritt från pornografiska filmer på tv, video och via betaltjänster.⁹

I övrigt kan vi se i vårt samhälle att sexuella relationer existerar i vanlig media i en relativt stor utsträckning. Vi har exempelvis tv-program som kan bidra till en förändrad syn på sex. Dessa tv-program är exempelvis Love Island, Ex on the beach och Paradise Hotel. Även tv-programmen sänds utan att problematisera vad som är okej inom sexuella relationer eller hur en ska förhålla sig till det som sker i programmen.

Som jag presenterar i inledningen diskuteras pornografin i media utan att det problematiseras eller kritiserar och det som intresserar mig är om det påverkar oss människor i vår syn på pornografi. Det finns flera olika skadeverkningar som kommer av pornografin och om pornografin normaliseras till att anses helt vanligt kan vi missa skadeverkningarna. Med denna bakgrund tillsammans med mina tidigare engagemang inom kvinno- och tjejjoursrörelsen, där frågan om pornografins skadeverkningar har varit aktuell under en längre tid, är jag intresserad av att ta reda på om människor anser att media bidrar till en normalisering när det kommer till pornografi. Därför undersöker jag om media påverkar människors attityder till pornografi. Som ett led i detta genomför jag att en enkätundersökning genom att undersöka vad studenter vid Lunds universitet anser. Detta utifrån frågeställningarna:

- Upplever populationen att deras attityder till pornografi påverkas av media? I så fall hur?
- Hur kan en förstå detta i relation till makt och normalisering?

---

⁹ Porrfritt, <http://www.porrfritt.se>, hämtad 2018-11-28.

1.2 Material och avgränsningar

Primärmaterial som används i denna uppsats är underlag från den webbenkätundersökning som har genomförts och är väldigt tätt sammankopplat med metoden som används, därför presenteras det materialet och de avgränsningar som är gjorda under kapitel 3.2

1.2.1 Sekundärmaterial

I detta kapitel presenteras material från styrande sidor av det svenska samhället och deras inställning till pornografi. Detta för att få en överblick av hur diskursen gällande pornografi ser ut. Framförallt ligger fokus på den svenska regering och olika politiska partier, detta eftersom Sverige styrs av dessa partier och regeringen. Partiernas och regeringens agerande kan vara normbildande för oss människor på långsikt men även öppna upp för en diskussion till eventuella förändringar.

Den svenska regeringen släppte under hösten 2016 *en nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor*.¹⁰ Detta efter att flertalet utredningar och undersökningar hade föreslagit en strategi som en del i att öka jämställdheten och bekämpa mäns våld mot kvinnor.¹¹ I Denna strategi tar de upp flera olika områden som berör mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck. I strategin inkluderas pornografin som ett område eftersom de anser att strategins tillämpningsområden bör inkludera allt våld både fysiskt och psykiskt och sexuellt våld som är riktat mot kvinnor. När de tar upp pornografi är det i syfte att motverka kommersialisering och exploatering av kvinnokroppen via reklam, media och pornografi som har som syfte att fortsätta framställa kvinnan som underordnad.¹²

---

¹⁰ Regeringen, *Nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor*, Skr. 2016/17:10.

¹¹ Regeringen, SOU2014:49, SOU2015:86 och SOU 2015:55.

¹² Regeringen, Skr. 2016/17:10. Sid 113

Regeringen vill även att det förebyggande arbete ska inkludera arbete för att identifiera och utmana framställningar av kvinnor och män som reproducerar föreställningar om kvinnors underordning, exempelvis inom pornografi. Strategin innehåller även punkter som är i behov av utveckling på lokal eller regional nivå och en av punkterna som tas upp är insatser för att påverka attityder till pornografi.¹³

Vi kan även se att några av de politiska partierna, eller framförallt de kvinnliga sidoorganisationerna, har tagit ställning när det gäller frågan om pornografi. De socialdemokratiska kvinnorna (S-kvinnor) skriver i sitt politiska program att de anser att pornografi handlar om maktförhållanden och ekonomiska intressen som ofta är kopplade till organiserad brottslighet. Pornografi befäster normer att kvinnokroppen är något som går att köpa och pornografen är starkt kopplad till en hierarki där männen är överordnade kvinnorna. S-kvinnor menar att pornografen nedvärderar kvinnor. S-kvinnor önskar att filmer med plågsamma, förnedrande och våldsamma sexuella handlingar inte ska förekomma.¹⁴

Även Centerkvinnorna vill begränsa tillgången till våldsam pornografi och de vill även att sex- och relationskunskap blir ett obligatoriskt och eget ämne i skolan. Detta för att unga ska få tillgång till kunskap inom detta område tidigt och istället för att bli undervisade av pornografen.¹⁵

Även Vänsterpartiet menar att pornografi bidrar till ojämna maktförhållanden och upprätthållandet av mannen som överordnad i samhället. De anser även att pornografi och prostitution är lika varandra och att det går att likställas.¹⁶

Bland de övriga partierna, Liberalerna, Moderaterna, Kristdemokraterna och Miljöpartiet återfanns inga texter i deras partiprogram som behandlade området pornografi. Vilket inte behöver betyda att de är för pornografi men det visar att de inte tydligt tagit ställning emot pornografi. Den svenska regeringen som släppte

---

¹³ Regeringen, Skr. 2016/17:10. Sid 132.

¹⁴ S-kvinnor, vår politik, Exploatering av kvinnokroppen, <http://s-kvinnor.se/6-exploatering-av-kvinnokroppen/>, hämtad 2019-01-05.

¹⁵ Centerkvinnor, jämställdhetspolitiska program, 10 juni 2018, [https://www.centerkvinnorna.se/download/18.2e67c795164dc1841a64a23/1533815419103/Jämställdhetspolitiska%20programmet%20\(2\).pdf](https://www.centerkvinnorna.se/download/18.2e67c795164dc1841a64a23/1533815419103/Jämställdhetspolitiska%20programmet%20(2).pdf), hämtad 2019-01-05.

¹⁶ Vänsterpartiet, Partiprogram, reviderat 2016, sid 9, https://www.vansterpartiet.se/app/uploads/2017/06/Partiprogram_V-1jun2017.pdf, hämtad 2019-01-05.

den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor bestod av Socialdemokraterna och Miljöpartiet med stöd av Vänsterpartiet. Vilket således betyder att Miljöpartiet inte är för pornografi. Den nämnda regeringen var även en minoritetsregering vilket betyder att även andra partier måste hålla med om strategin för att den skulle kunna gå igenom i riksdagen.

2 Litteraturoversikt och tidigare forskning

2.1 Forskning gällande pornografi

Max Waltman är fil.dr. och lektor i statsvetenskap vid Stockholms universitet. Waltman har skrivit en rapport som heter *Porr och Prostitution en rapport om utsatthet och efterfrågan*.¹⁷ Rapporten är producerad av Unizon och rapporten är uppdelad i två delar. Den första delen tar upp möten som jourrörelsen har haft med kvinnor och tjejer som har utsatts för prostitution. Den andra delen är den som är intressant för min uppsats, i den andra delen skriver Waltman om porrindustrin om hur den bidrar till våld mot kvinnor samt attityder som understödjer det samma. Waltman menar även att porrindustrin är ett hinder för ett jämställt samhälle fritt från våld. Waltman går igenom utbud, efterfrågan och produktionsskador. I rapporten framgår det att killar/män konsumerar porr i allt större utsträckning än vad kvinnor gör samt att killar/män i större utsträckning konsumerar porr i enskildhet medan kvinnor konsumerar porr när initiativet kommer från någon annan.¹⁸ Waltman lyfter experiment som har utförts där försökspersoner har exponerats för porr under en viss tid och efter det när försökspersonen själv får välja, väljer de porr med mer inslag av våld.¹⁹ Waltmans rapport hänvisar till tidigare studier som har visat att en stor del av den mest populära porren som hyrdes/köptes under 2004–2005 innehöll stor del av sexuella

---

¹⁷ Waltman, Max, *Porr och Prostitution en rapport om utsatthet och efterfrågan*, producerad av Unizon, Stockholm, 2015, 2016, http://unizon.se/sites/default/files/media/porr_och_prostitution_unizons_rapport_0.pdf hämtad 2018-10-26.

¹⁸ Waltman, 2015, 2016, sid 39.

¹⁹ Waltman, 2015, 2016, sid 40.

aggressioner och hälsofarliga handlingar.²⁰ Detta var kort från Waltmans forskning. Anledningen till att denna forskning är viktig att ta med i min uppsats är för att den visar på tydliga tendenser av att konsumering av pornografi påverkar de som konsumerar porr under en tid.

Gail Dines är professor i sociologi och genus (Women's studies) vid Wheelock College i Boston. Dines har skrivit flera artiklar, böcker som behandlar området antiporr exempelvis *Pornland how porn has hijacked our sexuality* som både är en bok och en film.²¹ Dines har även skrivit artikeln Rethinking fifty shades of Grey within a feminist media context.²² I den senast nämnda artikeln kritiserar Dines trilogin *Fifty Shades of Grey* för att den romantiserar mäns våld mot kvinnor genom att försköna det våld som huvudpersonen utsätts för. Huvudpersonen utsätts för både psykisk- och fysiskvåld och detta används för att förföra huvudpersonen. Vilket är att uppmuntra tittarna att använda dessa medel för att få som en vill. Dines menar att denna romantisering kan kopplas till normaliseringen av porr.²³ I filmen *Pornland* problematiserar Dines kring att det som idag är mainstreamporr är väldigt brutal och våldsamt mot kvinnor, vilket vi även kan se i Waltmans rapport, men även att det som är vanlig media påverkas av hur normaliserad porren är idag. Även vår populärkultur påverkas av pornografien. Som exempel lyfter Dines Miley Cyrus. Miley Cyrus började som Hanna Montana, ett barn i underhållningsbranschen och sedan när hon växte upp och blev en kvinna fick hon visa för sin publik att hon var "fuckeble" för att ha en fortsatt karriär. En annan ytterligare aspekt som Dines tar upp i filmen är att genomsnittsåldern för när pojkar börjar konsumera porr är 11,5år och att de har det tillgängligt några knapptryck bort i sina mobiltelefoner.²⁴ Detta tillsammans med medias porträttering av kändisar gör denna forskning betydande i min uppsats eftersom den påvisar tendenser till att pornografi är på väg att normaliseras i vårt samhälle. Detta eftersom pornografi var betydligt svårare att få tag på förr i tiden än vad den är idag.

---

²⁰ Waltman, 2015, 2016, sid 41.

²¹ Dines, Gail, *Pornland: how porn has hijacked our sexuality*, Beacon Press, Boston, 2010 & Dines, Gail, *Pornland*, <http://unizon.se/pornland> hämtad 2018-10-25.

²² Dines, Gail, Rethinking Fifty Shades of Grey within a feminist media context, *Journal of women's health*, volume 23, nummer 9, 2014.

²³ Dines, 2014.

²⁴ Dines, Gail, *Pornland*, <http://unizon.se/pornland> hämtad 2018-10-25.

Vid sökning av forskning som är mer positivt inställd till pornografi och dess effekter har det varit svårare att hitta tydlig forskning. Jag har under uppsatsens tid inte funnit någon forskning som tydligt har visat att pornografi endast bidrar med positiva effekter eller att de är bra för människor. Det har till viss del funnits delar av forskningen som visat att vissa målgrupper upplever att pornografin har positiva effekter på just dem. Exempelvis en studie av Dan J. Miller, Garry Kidd och Martin Hald, *Self-perceived effects of pornography consumption among heterosexual men*.²⁵ De utförde en studie bland heterosexuella män och deras självuppfattning om pornografi har positiva eller negativa effekter på de som människor. Studien lyfter två saker som de uppmärksammar, män konsumerar pornografi mer frekvent än kvinnor och konsumtionen av pornografi hos män är mer alldaglig.²⁶ Resultatet av studien visar att pornografi spelar en stor och viktig roll i männens sexliv och deras sociala sexualisering.²⁷ Studien visar att fler ansåg att pornografi hade en positiv inverkan på dem snarare än negativ.²⁸ De som skrivit studien påpekar att de som svarat kan underrapportera de negativa effekterna i ett försök att reducera dissonansen mellan sin egen övertygelse. Men resultatet kan även stämma helt överens med vad männen har rapporterat och att de flesta upplever att pornografi är bra för dem.²⁹ Deltagarna i undersökning menade även på att pornografin var tillfredsställande och undervisande för dem.

Det finns även exempel på forskning som är för pornografi av varierande anledningar. Exempelvis Nadine Strossen är en professor på New York law school. Strossen försvarar pornografi till förmån för yttrandefriheten. Strossen skriver i en artikel som heter *Hate speech and pornography: Do we have to choose between freedom of speech and equality*. Strossen menar att censur av pornografi inte kommer att vara ett effektivt verktyg för kvinnors jämställdhet utan Strossen menar att det istället skulle underminera deras jämställdhet och rättigheter.³⁰ Strossen beskriver det som att restriktionslagar som förbjuder pornografi skulle

---

²⁵ Miller, Dan J, Kidd, Garry, Hald, Martin, *Self-Perceived effects of pornography consumption among heterosexual men*, *Psychology on men & masculinity*, 2018, vol 19, No. 3, 469-476.

²⁶ Miller, Kidd, Hald, 2018, 469.

²⁷ Miller, Kidd, Hald, 2018, 469.

²⁸ Miller, Kidd, Hald, 2018, 472.

²⁹ Miller, Kidd, Hald, 2018, 472.

³⁰ Strossen, Nadine, *Hate speech and pornography: Do we have to choose between freedom of speech and equality*, *Case Western Reserve Law Review*, Vol. 46, Issue 2 (Winter 1996), pp. 449-478.

även kränka delar av den amerikanska yttrandefrihetslagen. Eftersom restriktioner på yttrandefrihetslagen enbart kan vara motiverat vid förebyggande av faktisk eller hotande skada som exempelvis våld eller skada mot andra. Det ska alltså inte bara handla om att något är dåligt.

Anledningen till att jag väljer att lyfta fram Strossen under tidigare forskning är för att få en viss balans av forskningen men även för att visa på att det kan finnas andra sätt att se på pornografin och varför en person försvarar pornografin.

2.2 Forskning gällande media

Våld och pornografi i medierna är skriven av Ulla Carlsson 2005.³¹ Den är baserad på tre olika SOM-undersökningar³² från 1995, 2000 och 2004. De tre undersökningarna har ställt frågor om människors åsikter om medievåldets och pornografins påverkan på unga människor. Av undersökningarna framgår det att en majoritet av de som har svarat anser att de våldsskildringar som finns i tv-spel, filmer, tv-program är till stor del skadligt för unga människor. De anser även att pornografiska inslag kan leda till negativ påverkan. De menar även att det kan bidra till en förvriden uppfattning av människors sexualitet såväl kvinnors som mäns. Detta inkluderar sexuellt våld samt ändrade sexualvanor hos unga människor.³³ Undersökningarna visar även att det finns oro hos de svarande att unga ska påverkas negativt av pornografiskt innehåll genom medierna.³⁴ Vikten av denna undersökning är att den påvisar mediernas roll när det kommer till påverkan av de som konsumerar de olika medierna.

---

³¹ Carlsson, Ulla, *Våld och pornografi i medierna: åsikter om medievåldets och pornografins påverkan på unga människor*, International Clearinghouse on Children, Youth and Media, Nordicom, Göteborgs universitet, Göteborg, 2005.

³² SOM-undersökningar är en årlig undersökning som når ut till 6000 personer i åldrarna 15-85 år, SOM-undersökningarna görs av SOM-institutet som drivs av tre institutioner vid Göteborgs universitet.

www.som.gu.se

³³ Carlsson, 2005, sid 30.

³⁴ Carlsson, 2005, sid 30.

Ulrik Volgsten har skrivit *Löpsedlarna, publiken och det offentliga rummet, en teori om hur vi påverkas av media*.³⁵ Volgsten beskriver hur vi påverkas av massmedia och Volgsten använder framförallt löpsedlar som verktyg och dess effekter. Volgsten menar att Sverige har använt löpsedlar i ca 100år men att löpsedlar så som de används i Sverige är ganska unikt. Löpsedlar har en given central plats i det svenska offentliga rummet. Volgsten tar även upp att användandet av citat på löpsedlar är vanligt förekommande. Citatens mening och makt lyfts upp ur olika perspektiv dels hur de används och dels vilken makt de har över mottagaren. Citaten används som personliga för att mottagarna/läsarna ska känna igen sig, känna empati och för att läsaren ska kunna sätta sig in i olika situationer. Volgsten menar att mottagaren/läsaren till viss del måste dela den citerades perspektiv för att kunna förstå vad som menas. Samtidigt accepterar mottagaren de värderingar som ligger till grund för den citerades handling och på detta sätt bidrar löpsedlarna till en normerande effekt.³⁶

Volgsten menar även att löpsedlarna återspeglar eller bekräftar extrema tendenser som finns i samhället vilket bidrar med en avtrubbande effekt för läsaren. En avtrubbande effekt är en del av normaliseringen för läsaren där exempelvis våldsamma händelser inte längre upplevs som våldsamma.³⁷

Volgsten beskriver att användandet av personliga namn på de citerade väcker mer uppmärksamhet och lockar läsaren mer än vad exempelvis enkätundersökningar gör. Där finns teorier om att vi människor använder oss av olika scheman eller kategoriseringar för att placera händelser eller personer. Kategoriseringen eller scheman används för att vi människor ska minnas, förstå och kunna förutsäga händelser eller fenomen i vår omvärld. Att tidningar använder sig av namn och citat bidrar med narrativa fragment som således bidrar till att vi påverkas av löpsedlar.³⁸

Slutligen menar Volgsten att löpsedlarna ofta spelar på känslor och för väckandet av empati. Att använda sig av känslor exempelvis citat från någon som förlorat en närstående bidrar till att vi människor kan sätta oss in i situationen

---

³⁵ Volgsten, Ulrik, *Löpsedlarna, publiken och det offentliga rummet: en teori om hur vi påverkas av media*, Parrhesia, Stockholm, 2010

³⁶ Volgsten, 2010, sid 4.

³⁷ Volgsten, 2010, sid 7.

³⁸ Volgsten, 2010, sid 28.

vilket således även gör att vi påverkas av de löpsedlar som finns runt omkring oss i vår vardag.³⁹

Varför jag väljer att ta med Volgsten i avsnittet tidigare forskning är för att uppsatsen behandlar om media påverkar människors attityd till pornografi och då bör vi ha någon form av teoretisk bakgrund till hur vi människor påverkas i vår vardag och genom media. Volgsten lyfter viktiga principer som beskriver hur det går till när vi människor påverkas av det som finns runt om oss varje dag, men även hur det leder till att vi människor förändrar vårt handlande. Båda dessa punkter är relevanta för uppsatsens område.

---

³⁹ Volgsten, 2010, sid 35.

3 Teori och metod

3.1 Teori

I detta kapitel presenterar jag den teori som används i uppsatsen. Det är en makt- och normaliseringsteori som utgår ifrån Fanny Ambjörnssons avhandling *I en klass för sig*.⁴⁰ Ambjörnssons teori kombineras med Gail Dines artikel från *Journal of women's health* som heter Rethinking Fifty shades of Grey within a feminist context.⁴¹ Ambjörnsson bidrar med ett makt- och normaliseringsperspektiv och Dines placerar normaliseringsteori i en pornografikontext.

En av de viktigaste anledningarna till att jag har valt att använda mig av en makt- och normaliseringsteori är frågeställningen: *Hur påverkas populationens attityd till pornografin av media?* och att använda mig av en makt- och normaliseringsteori är ett ramverk för att kunna besvara frågeställningen i denna uppsats. En annan anledning till varför jag har valt att använda mig av denna teori är för att om populationens attityd till pornografi påverkas av media är det även intressant att se om de tror att media bidrar till en normalisering av pornografi och då är det relevant att se på detta utifrån en makt- och normaliseringsteori.

Jag börjar med att gå igenom Fanny Ambjörnssons teori om normalisering för att slutligen koppla teorin till en artikel av Gail Dines. Detta för att koppla ihop teorin till pornografi och med den populärkultur som råder i vårt samhälle när det kommer till frågan om pornografi.

---

⁴⁰ Ambjörnsson, Fanny, *I en klass för sig: genus, klass och sexualitet bland gymnasietjejer*, Diss. Stockholm: Univ., 2004, Stockholm, 2004

⁴¹ Dines, Gail, Rethinking Fifty Shades of Grey within a feminist media context, *Journal of women's health*, volume 23, nummer 9, 2014.

3.1.1 Makt- och normaliseringsteori

Ambjörnsson använder sig av normalisering i sin avhandling *I en klass för sig*.⁴² Där menar Ambjörnsson att *normalt* inte är helt definierat utan att det har både innebörden av det som är mest förekommande och det som är eftersträvansvärt. Det innebär, menar Ambjörnsson, att de föreställningarna som finns om normalitet inte bara är beskrivande utan att normalitet även fungerar reglerande. Ambjörnsson har inspirerats av Foucault och tar upp maktutövning som en faktor i människors beteende. Två aspekter av maktutövning är att makt dels kan utövas genom hot, vapen och skrämsel och dels genom att utöva det genom att människor mer förändrar sig i enlighet med de rådande normerna. Förändringen sker för att människor utlovas lycka menar Ambjörnsson.⁴³

Ambjörnsson tar stöd i Iris Marion Young som menar att förtryck även förändras under de omständigheterna som beskrivs i stycket innan och att vår förståelse av förtryck inte enbart är övergripande samhällliga strukturer utan något som bör ses som något mer vardagligt. Det vardagliga förtrycket sker i omedvetna beteenden genom möte med exempelvis media, byråkratiska strukturer och hierarkier.⁴⁴ Med de principerna menar Ambjörnsson att människans möte med makt, självdisciplinering samt de interaktioner som sker i vardagen är det som får oss människor att tänka och förhålla oss till det som anses *normalt*.

Ambjörnsson diskuterar själva normaliseringsprocessen genom att beskriva i sin avhandling att för att en norm ska finnas måste det finnas en motpol, alltså normen existerar inte i ensamhet. Ambjörnsson tar upp exempel på detta exempelvis heterosexualitet som norm och då är det homosexualitet som är motpolen. Ambjörnsson menar att vi människor vet vad vi är utifrån att vi vet vad vi inte är.⁴⁵

Ambjörnsson pekar även på att för att en norm ska finnas, förutom att den har en motpol, är att det finns en hierarkisk ordning. I detta fall är det heterosexualitet som är den överordnade normen, eftersom det har bestämts att homosexualiteten

---

⁴² Ambjörnsson, Fanny, *I en klass för sig: genus, klass och sexualitet bland gymnasietjejer*, Diss. Stockholm: Univ., 2004, Stockholm, 2004

⁴³ Ambjörnsson, 2004, sid 21.

⁴⁴ Ambjörnsson, 2004, sid 21.

⁴⁵ Ambjörnsson, 2004, sid 22.

är det avvikande och onaturlig.⁴⁶ Därför menar Ambjörnsson att det exempelvis kan anses onormalt när homosexuella önskar att skaffa barn. Detta för att när heterosexuella skaffar barn är det en hänvisning till normalitet och något annat är en motsättning i detta fall onormalt. Detta sker i vår vardag även kring mindre frågor, Ambjörnsson tar upp exempel hos tonårstjejer som ryknesspridning exempelvis någon har en ”misslyckad” sminkning och andra tjejer pratar illa om det, detta bidrar till ett upprättande av normer samt hierarkier.⁴⁷ Slutligen en punkt som Ambjörnsson belyser när det gäller normer och dess process är dess inneboende instabilitet. Instabiliteten beror på att de normer som råder behöver söka existensberättigande i avvikelserna. Relationen mellan normen och avvikelse blir instabil och sårbar. Detta beror på att de båda sidorna ständigt är närvarande antingen vi ser dem eller väljer att inte se dem.⁴⁸

Med dessa tre punkter kan vi se att normer är föränderliga beroende på om vi väljer att se strukturerna eller inte. Eftersom det går att utmana normerna också genom att inte följa dem. Ambjörnsson tar upp exempel mellan killar och tjejer och hur dessa normer går att utmana. Normen kan exempelvis säga att killar klampar mer än vad tjejer gör och om en tjej börjar klampa mer när hon går är detta att utmana dessa normer. Ett annat exempel på att utmana normerna är att som tjej köpa skor på killavdelningen i affären istället för på tjejavdelningen. Att utmana normer kan leda till att normerna förskjuts, ifrågasätts eller undermineras och detta visar på att normer går att förändra och eventuellt bli nya normer.⁴⁹

Att normer bildas genom processer visar ovanstående teori och därför är denna teori lämplig att använda i denna uppsats där jag undersöker om människors attityd gentemot pornografi har blivit mer normaliserad.

För att koppla normaliseringen till uppsatsens övergripande tema vilket är pornografi tar jag upp Dines artikel. Dines skriver en artikel i *Journal of women's health* som heter Rethinking Fifty shades of Grey within a feminist context.⁵⁰ I den artikeln menar Dines att i det stora mediauppbåd som böckerna och filmerna

---

⁴⁶ Ambjörnsson, 2004, sid 22.

⁴⁷ Ambjörnsson, 2004, sid 22.

⁴⁸ Ambjörnsson, 2004, sid 22.

⁴⁹ Ambjörnsson, 2004, sid 23.

⁵⁰ Dines, Gail, Rethinking Fifty Shades of Grey within a feminist media context, *Journal of women's health*, volume 23, nummer 9, 2014.

Fifty shades of Grey har fått marknadsföras som ”porr för kvinnor” och uppmuntrar kvinnor att bli mer utmanande i sin sexualitet. Det som missas menar Dines är analysen när det gäller romantiseringen av våld mot kvinnor. De medel, tvång att använda vissa kläder, ekonomiskt och materiellt övertag, den utsatte måste bete sig som huvudkaraktären önskar, som huvudkaraktären i böckerna/filmen använder för att förföra en betydligt yngre kvinna.⁵¹ Dines menar att böckerna/filmerna konstruerar narrativ om könade maktrelationer, våld och sexuell ojämställdhet. Det PR-företaget som hade hand om reklamen för *Fifty shades of Grey* menar Dines endast hade som fokus att marknadsföra boken som en ny slags fantasy som alla kvinnor var tvungna att läsa framförallt om kvinnan ville krydda sitt sexliv.

Dines meddelar att hon sett väldigt många intervjuer med författaren och inte en enda gång tas frågan om våld upp eller det sättet som den manliga huvudkaraktären använder för att manipulera den yngre kvinnliga huvudkaraktären. Istället det som lyfts upp i slutet på varje intervju är kvinnor som menar att deras sexliv blivit bättre tack vare böckerna.⁵² Dines menar att detta är ett sätt som har gjort att den pornografiska kulturen har blivit en norm i vår populärkultur.

Dines menar att ur ett feministiskt perspektiv argumenteras det att dessa förändringar i strukturen är ett sätt för kvinnor att förlora ekonomisk, laglig, och politisk jämställdhet. Dines tar upp andra forskare som menar att forskning kring pornografi bidrar till kvinnors rätt att vara sexuella. Medan Dines menar att pornografin bidrar till våld, avhumanisering och underminering av kvinnor och dessa tendenser är på god väg in i vår populärkultur genom exempelvis böcker/filmer som *Fifty shades of Grey*. Därför är media en bidragande faktor till att pornografin normaliseras i vårt samhälle.⁵³

---

⁵¹ Dines, 2014.

⁵² Dines, 2014.

⁵³ Dines, 2014.

3.2 Metod

Jag har valt att inhämta empirin till denna uppsats genom en enkätundersökning som har skett digitalt. Metoden är kvantitativ med en deduktiv ansats, vilket innebär att uppsatsen utgår ifrån en hypotes som testats emot den insamlade data som kommer ifrån enkätundersökningen. Hypotesen är genererad från teorin och av tidigare forskning. Hypotesen lyder enligt följande: *Media bidrar till en normalisering av pornografi*. Här nedan presenterar jag framtagningen av enkäten samt går igenom hur den statistiska analysen har genomförts. I kapitel 4 och 5 presenteras materialet och det resultat som framkommit från enkätundersökningen. Kapitel 4 redovisar de kvantitativa resultaten och kapitel 5 redovisar de kvalitativa resultaten.

3.2.1 Enkätundersökningens konstruktion

Enkäten har skapats i ett Google Forms-formulär som är webbaserat. Uppbyggnaden av enkäten är att den inleds med ett presentationskapitel samt instruktioner för enkäten, detta efterföljs av några bakgrundsfrågor till respondenten. Det finns fyra övriga delar av enkäten dessa är: Användning av olika media; konsumtion av pornografi, media och dess påverkan och slutligen

sexuella preferenser. Alla delarna består av en introducerande text och efterföljande frågor samt svarsalternativ. Enkäten består totalt av 27 frågor.⁵⁴

I presentationen får respondenterna information om att enkäten är en del ett examensarbete i mänskliga rättigheter vid Lunds universitet, vem det är som är uppsatsförfattaren samt vad enkäten syftar till att undersöka. Respondenterna får även information om att deras svar inte går att härleda till enskilda individer utan det som kommer att analyseras är tendenser på gruppnivå. Respondenterna är även anonyma för mig som uppsatsförfattare och därmed är respondenternas svar inte att betrakta som personuppgifter. Respondenterna får även information om att deltagandet i undersökningen är helt frivilligt och att de kan avbryta sitt deltagande när som helst. Ytterligare en information respondenterna får ta del av är att om de anser sig vara känsliga till frågor som berör pornografi, media och sexuella preferenser bör de avstå ifrån att delta i undersökningen.

Som nämnt ovan är enkäten uppdelad i fem olika områden. Den första delen är frågor gällande respondenternas bakgrund exempelvis ålder, kön och var de studerar.⁵⁵ Anledningen till att dessa frågor är med är för att kunna se om där är några skillnader när det gäller kön eller olika åldrar. Det andra området behandlar frågor gällande respondenternas användning av olika media. Denna del tar upp frågor om var respondenterna i huvudsak konsumerar nyheter och hur många timmar de spenderar vid teven, lyssna på radio och använder internet.⁵⁶ Denna del är med för att kunna se om det finns någon korrelation samband mellan antalet timmar de spenderar på de olika medierna och konsumtionen av pornografi. Den tredje delen av enkäten behandlar frågor gällande konsumtion av pornografi.⁵⁷ Den tar upp frågor som exempelvis om respondenten har konsumerat pornografi, hur ofta respondenten konsumerar pornografi samt om konsumtionen har förändrats över tid. Dessa frågor behandlas eftersom konsumtion av pornografi eventuellt har ett samband med användandet av media samt dess påverkan samt att pornografi är en del av huvudämnet i uppsatsen.

---

⁵⁴ För att ta del av enkäten i sin helhet se bilaga 1.

⁵⁵ Fråga nummer 1-4 i enkäten, se bilaga 1.

⁵⁶ Fråga nummer 5-8 i enkäten, se bilaga 1.

⁵⁷ Fråga nummer 9-14 i enkäten, se bilaga 1.

Den fjärde delen i enkätundersökningen består av frågor gällande media och dess påverkan.⁵⁸ Detta för att se om respondenterna själva anser om de påverkas av olika medier dels generellt i deras liv men även kopplat till pornografi. Den femte och avslutande delen i enkätundersökningen behandlar frågor som exempelvis om respondenterna anser att händelser i pornografi skulle kunna ske i verkligheten, om respondenten tror att handlingar i pornografi liknar det som förekommer i mångas liv och om de upplever att det är vanligt vid intima relationer att pornografiska inslag förekommer.⁵⁹ Dessa frågor är med i undersökningen för att kunna analysera om det är vanligt förekommande med pornografiskt innehåll vid intima relationer samt för att undersöka vad respondenterna har för uppfattningar när det gäller andra människor.

I enkäten är de allra flesta frågorna tvingande-frågor, alltså att respondenterna behöver ta ställning i frågan för att kunna gå vidare. Att använda sig av tvingande-frågor kan göra att de respondenter som inte vill svara på vissa frågor istället väljer att avbryta sitt deltagande i undersökningen. Detta kan bidra till färre antal respondenter och det kan bidra till att om respondenten är tveksamt då väljer ett svarsalternativ utan längre eftertanke endast för att kunna gå vidare och skicka in sina svar. Detta är ingenting som jag som uppsatsförfattare kan ta ställning till eftersom det inte framgår efter de har skickat in sin svar utan jag får förlita mig på att respondenterna väljer det svarsalternativ som de känner starkast för.

3.2.2 Population och urval

Den undersökta populationen i denna studie har avgränsats till studenter vid Lunds universitet. Det finns ca 40 000 studenter vid Lunds universitet.⁶⁰ Detta för att studenterna på Lunds universitet har en god blandning av människor från flera delar av landet samtidigt som de representerar till stor del en yngre generation. En

---

⁵⁸ Fråga nummer 15-21 i enkäten, se bilaga 1.

⁵⁹ Fråga 22-27 i enkäten, se bilaga 1.

⁶⁰ Lunds universitet, Om universitetet, 17 september, 2018, <https://www.lu.se/om-universitetet/universitetet-i-korthet>, hämtad 2018-11-23.

annan anledning som gäller avgränsningen är en begränsad tidsram vilket gör underlag med större urval för stort för att hantera.

Jag är medveten om att det är en självidentifierande population som svarar utifrån sina egna upplevelser och uppfattningar. Jag tar med mig medvetenheten om detta in i analysen och även att det är respondenternas subjektiva kommentarer i fritextsvaren. Till fritextsvaren försöker jag förhålla mig objektivt med hjälp av den makt- och normaliseringsteori som används.

Webbenkäten var öppen mellan den 14 november 2018 till den 23 december 2018. Enkäten har delats i flera olika facebook-grupper och sidor som är kopplade till Lunds universitet och är till för studenter vid Lunds universitet. Webbenkäten har varit fri att sprida och det är svårt att kontrollera exakt var den har delats. Dock börjar enkäten med en kontrollfråga där respondenterna får svara på om de studerar vid Lunds universitet samt vid vilken fakultet de studerar. Med hjälp av de kontrollfrågorna blev det tydligt vilket bortfall från målgruppen som finns. Totalt antal deltagare var 81st varav 6st inte studerade vid Lunds universitet och därmed är de 6 bortfall i denna studie. Således analyserade 75st enkäter.

3.2.1 Statistisk analys

Vid utförandet av den statistiska analysen användes statistikprogrammet SPSS. Webbenkäten utfördes i Google forms och den informationen som inkommit därifrån fördes över manuellt från webbenkäten till SPSS. Alla resultat i kapitel 4.1 är framtagna med hjälp av SPSS.

Jag har använt mig av univariat analys vilket innebär att det är beskrivande statistik av endast en variabel.⁶¹ Genom den univariata analysen får vi reda på variationen för den variabel som undersöks, vi kan se fördelning av observationer och vad de observationerna har för värde hos variabeln.⁶² Det finns olika skalor

---

⁶¹ Djurfeldt, Göran, Larsson, Rolf & Stjärnhagen, Ola, *Statistisk verktyglåda 1: samhällsvetenskaplig orsaksanalys med kvantitativa metoder*, Tredje upplagan, Studentlitteratur, Lund, 2018

⁶² Djurfeldt, 2018, sid 40.

när det kommer till de kvalitativa variablerna, ordinal- och nominalskalet. Nominalskalet är kategorisering av värden exempelvis kön och ordinalskalet innebär rangordning av värden exempelvis stor-liten.⁶³

Jag har även använt mig av bivariat analys vilket innebär analys av två eller fler variabler. I en bivariat analys kan vi se och studera olika samband eller samvariationer mellan de valda variablerna men även eventuella orsaksrelationer.⁶⁴ Således innebär det att vi kan studera samband eller skillnader mellan olika variabler exempelvis kön – attityd till pornografi. I denna uppsats har jag använt mig av korstabulering vilket innebär att ser till frekvensfördelningarna för två kvalitativa variabler, detta för att se hur många observationer som uppkommer inom samma förekommande värden.⁶⁵

3.2.2 Analys av fritextsvar

I enkäten finns flertalet frågor som är baserade på att respondenten kan ange ett fritextsvar. Respondenterna fick möjlighet att med egna ord exempelvis beskriva deras förändringar, upplevelser och medias ansvar. När fritextsvaren analyseras använder jag mig av en kvalitativ innehållsanalys. Med kvalitativ innehållsanalys menas det att är en textanalys där ingenting räknas eller mäts.⁶⁶ En kvalitativ innehållsanalys vill beskriva och tolka innehållet på en djupare nivå än att endast räkna förekomsten av ord eller begrepp. Det går att granska språket och identifiera ord och begrepp med syftet att förstå den kontextuella användningen djupare.⁶⁷ Hypotesen är genererad utifrån teorin och teorin används för att tolka fritextsvaren och för att svara på hypotesen.

---

⁶³ Djurfeldt, 2018, sid 42.

⁶⁴ Djurfeldt, 2018, sid 137.

⁶⁵ Djurfeldt, 2018, sid 142.

⁶⁶ Bergström, Göran & Boréus, Kristina (red.), *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*, 3., [utök.] uppl., Studentlitteratur, Lund, 2012, sid 50.

⁶⁷ Hsieh, H.F & Shannon S.E (2005) "Three approaches to Qualitative Content Analysis", *Qualitative Health Research*, vol. 15 nr 9, s. 1277-1288.

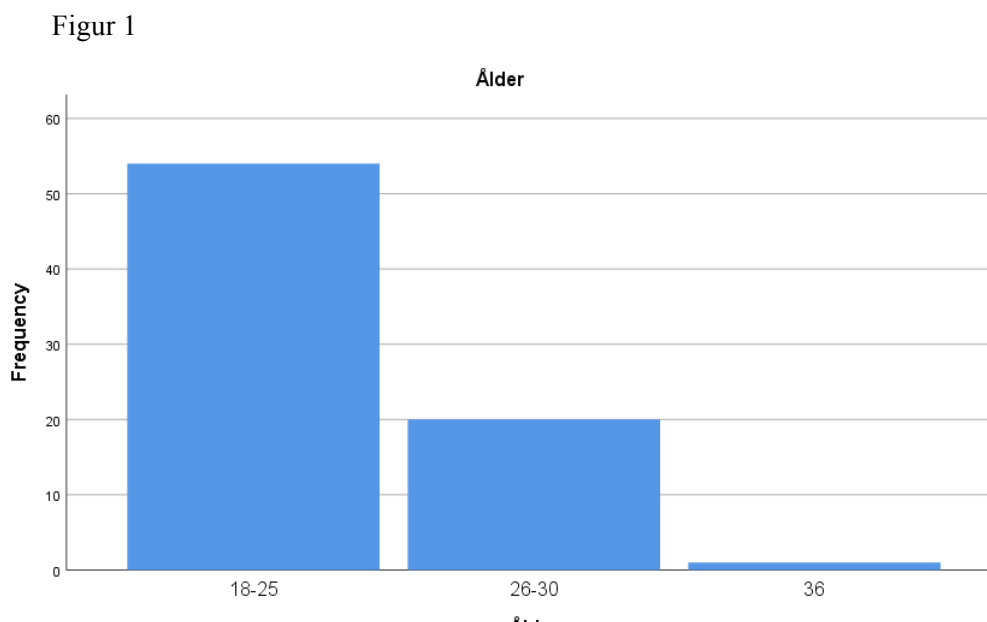
4 Resultat

4.1 Kvantitativa resultat

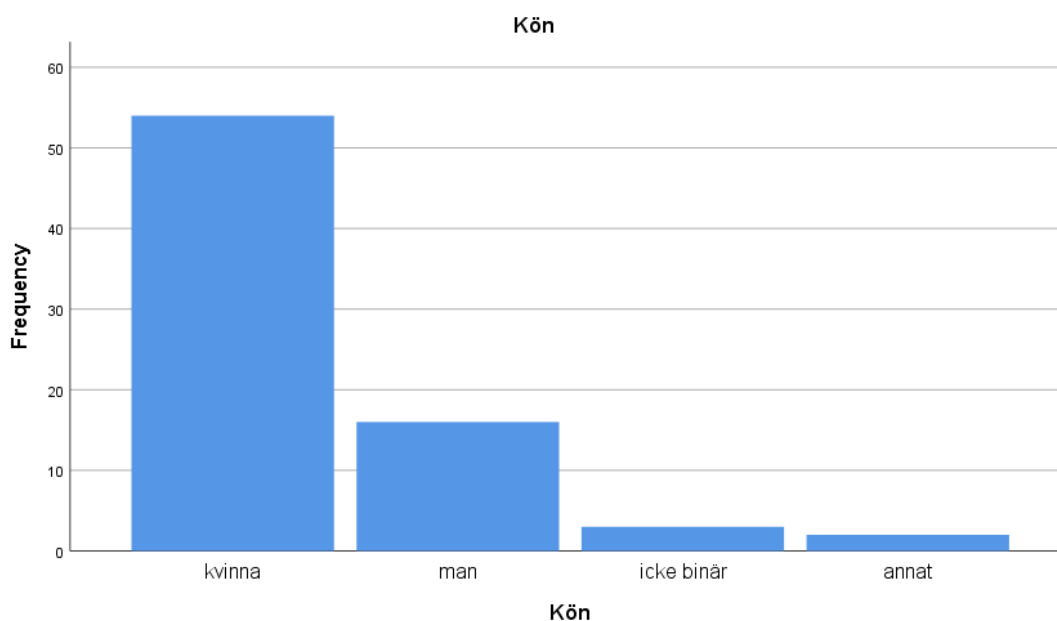
I detta kapitel redovisar jag de statistiska resultat som inkommit i enkätundersökningen. Jag redovisar de resultat som har störst relevans för uppsatsens första frågeställning om populationen upplever att media påverkar deras attityd till pornografi. Urvalet har gjorts utifrån om jag kan se samband mellan olika frågor i enkäten och hur respondenterna har svarat.

Alla resultat som redovisas nedan är utifrån 75 enkätsvaren som faller inom ramen för urvalskriteriet ”student vid Lunds universitet”. Respondenterna fick svara på en kontrollfråga om de var studenter vid Lunds universitet. När jag gör jämförelseanalyser mellan kön förhåller jag mig till de två könen som flest har valt, kvinna och man. Anledningen till att jag endast förhåller mig till kvinna och man är för att de andra, icke binär och annan, är alldeles för få för att kunna utläsa något relevant ur analyserna.

Respondenterna fick uppge inom vilket åldersspann de tillhörde och vilket kön de själva anser sig vara. I Figur 1 kan vi se respondenternas ålder och i figur 2 ser vi deras kön.

Figur 2

Det vi kan utläsa från figur 1 är att den allra största gruppen som har svarat på enkäten innehar en ålder mellan 18 och 25 år, de är 54 st som tillhör den gruppen, 20 st uppger att de är mellan 26 och 30 år och en person uppger att hen är 36 år eller äldre. När vi ser till könsfördelningen kan vi utläsa att det är 54 st som uppger att de är kvinnor, 16 st är män och 3 st icke binära och slutligen är det 2 st som uppger annat.

Att de flesta uppger att de är mellan 18 och 25 år är ingen överraskning eftersom många väljer att studera vidare på eftergymnasial nivå när de är yngre eller i anslutning till att de tagit gymnasieexamen. Det som mer bör beröras är antalet kvinnor jämfört med antalet män som har valt att svara på enkäten. Deltagandet i enkäten har, som tidigare redovisats, varit helt frivilligt och anonymt. Enkäten har spridits i facebook-grupper och på facebook-sidor med anknytning till Lunds universitet där både kvinnor och män har haft lika stor tillgång till enkäten. Ändå är det få män som har valt att svara på enkäten. Vad det beror på kan vi inte utläsa någonstans men det hade varit intressant att undersöka vad det skulle kunna bero på. Att det är en större andel kvinnor som har svarat på enkäten kan till viss del påverka resultatet i undersökningen, dels resultatet av den statistiska analysen och dels svaren i fritextsvaren som

redovisas i kapitel 4.2 där vi till allra största delen får de upplevelser som kvinnor redovisar och deras svar behöver inte alltid spegla männens upplevelser.

Respondenterna fick svara på om de har konsumerat pornografi någon gång under deras liv (figur 3), hur gamla de var första gången de konsumerade pornografi samt hur ofta de konsumerar pornografi (figur 5).

Figur 3.

Har du konsumerat pornografi någon gång under ditt liv?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ja	70	93,3	93,3	93,3
	nej	5	6,7	6,7	100,0
	Total	75	100,0	100,0	

De allra flesta som har deltagit i enkätundersökningen har uppgett att de har konsumerat pornografi någon gång under sitt liv. Genomsnittsåldern hos respondenterna när de första gången såg pornografi var 14,33 år och den lägsta åldern låg på 6 år och den högsta 23 år.

När vi tittar på frågan gällande konsumtion av pornografi någon gång under livet och korsar det med kön (figur 4) ser vi att det endast är kvinnor som har valt svarsalternativet *nej*.

Figur 4.

Har du konsumerat pornografi någon gång under ditt liv? * Kön Crosstabulation

			Kön				Total
			kvinnor	man	icke binär	annat	
Har du konsumerat pornografi någon gång under ditt liv?	ja	Count	49	16	3	2	70
		Expected Count	50,4	14,9	2,8	1,9	70,0
		% within Kön	90,7%	100,0%	100,0%	100,0%	93,3%
	nej	Count	5	0	0	0	5
		Expected Count	3,6	1,1	,2	,1	5,0
		% within Kön	9,3%	0,0%	0,0%	0,0%	6,7%
Total	Count	54	16	3	2	75	
	Expected Count	54,0	16,0	3,0	2,0	75,0	
	% within Kön	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	2,083 ^a	3	,555
Likelihood Ratio	3,422	3	,331
Linear-by-Linear Association	1,554	1	,212
N of Valid Cases	75		

a. 6 cells (75.0%) have expected count less than 5. The

Chi-square-testet ger oss ett p-värde på 0,555 vilket visar att det är ett statistiska signifikant resultat.

Ser vi till frågan om hur ofta respondenterna konsumerar pornografi (figur 5) ser vi att det är mer spridning mellan de olika alternativen *aldrig*, *sällan*, *ibland* och *ofta*.

Figur 5.

Hur ofta skulle du uppskatta att du konsumerar pornografi?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	aldrig	20	26,7	26,7	26,7
	sällan	26	34,7	34,7	61,3
	ibland	20	26,7	26,7	88,0
	ofta	9	12,0	12,0	100,0
	Total	75	100,0	100,0	

Här kan vi se att den största andelen av respondenterna konsumerar pornografi *aldrig* eller *sällan* och en mindre andel konsumerar pornografi *ibland* eller *ofta*. Att de flesta har valt alternativet *aldrig* eller *sällan* beskrivs vidare i deras fritextsvar som finns i kapitel 4.2, där de flesta beskriver sin konsumtion som att den har minskat med tiden. Det finns svårigheter med att se sambandet mellan kön och konsumtion på grund av att få män som har svarat på enkäten och att det finns en större bredd av alternativ att välja på. Det medför att när en bivariat

korstabellanalys (figur 6) görs på frågan hur ofta de konsumerar pornografi och kön har flertalet celler som har mindre än fem svar och det påverkar signifikansen negativt.

Figur 6.

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	24,940 ^a	9	,003
Likelihood Ratio	28,440	9	,001
Linear-by-Linear Association	11,945	1	,001
N of Valid Cases	75		

a. 11 cells (68,8%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,24.

Hur ofta skulle du uppskatta att du konsumerar pornografi? * Kön Crosstabulation

			Kön				Total
			kvinnor	man	icke binär	annat	
Hur ofta skulle du uppskatta att du konsumerar pornografi?	aldrig	Count	20	0	0	0	20
		Expected Count	14,4	4,3	,8	,5	20,0
		% within Kön	37,0%	0,0%	0,0%	0,0%	26,7%
	sällan	Count	21	3	1	1	26
		Expected Count	18,7	5,5	1,0	,7	26,0
		% within Kön	38,9%	18,8%	33,3%	50,0%	34,7%
	ibland	Count	9	9	2	0	20
		Expected Count	14,4	4,3	,8	,5	20,0
		% within Kön	16,7%	56,3%	66,7%	0,0%	26,7%
	ofta	Count	4	4	0	1	9
		Expected Count	6,5	1,9	,4	,2	9,0
		% within Kön	7,4%	25,0%	0,0%	50,0%	12,0%
Total	Count	54	16	3	2	75	
	Expected Count	54,0	16,0	3,0	2,0	75,0	
	% within Kön	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

I denna korstabellanalys ser vi att ingen man har valt alternativet *aldrig* utan de har valt *sällan* 3 st, *ibland* 9 st och *ofta* 4 st. Både *ibland* och *ofta* har lika många kvinnor som män valt men procent skiljer sig väsentligt åt: 25 % av männen som valt alternativet *ofta* medan endast 7,4 % av kvinnorna. Men Chi-square-testet ger oss ett p-värde på 0,003 vilket visar att det inte är ett statistiska signifikant

resultat och som beskrivits ovan figuren beror det på många celler med färre än 5 svar.

Respondenterna fick ta ställning till om de tror att händelser i pornografi skulle kunna ske i verkligheten samt om de tror att handlingar i pornografi liknar det som förekommer i mångas liv. Som en kommentar till ett av fritextsvaren som inkom i undersökningen så är pornografi något som utspelar sig oftast på film. Men viktigt att ha i åtanke är att de människorna som medverkar i filmerna för dem är det verklighet när filmerna spelas in och de människorna genomgår allt det som sker på filmerna. Respondenterna skulle ta ställning till sin egen verklighet och de svarade enligt figur 7.

Figur 7.

Anser du att händelser i pornografi skulle kunna ske i verkligheten?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ja	45	60,0	60,0	60,0
	nej	9	12,0	12,0	72,0
	kanske	21	28,0	28,0	100,0
	Total	75	100,0	100,0	

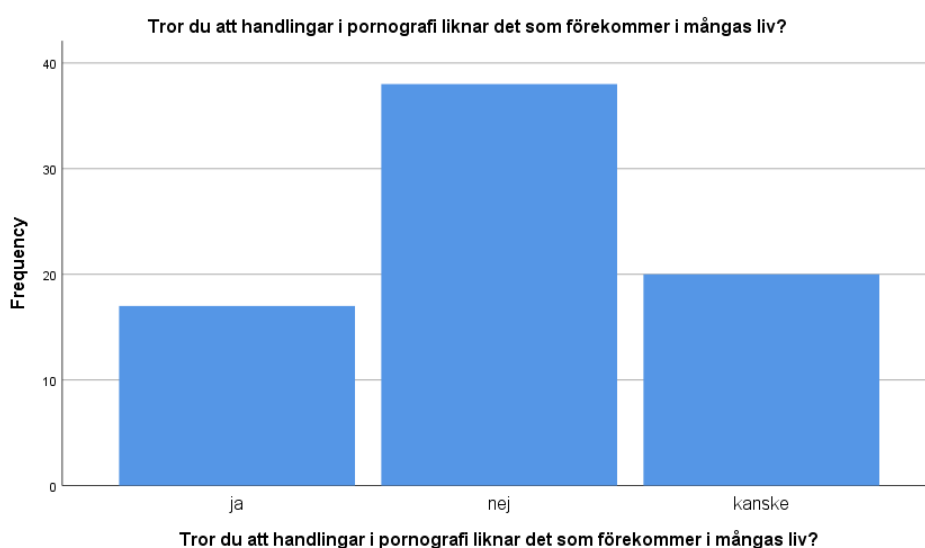

Här kan vi se att 60 % av respondenterna tror att det som sker i pornografin kan ske även i deras verklighet och 28 % har valt att svara *kanske* på denna fråga. De 28 % som har svarat är en ganska stor del som är osäkra på frågan. Anledningen till att de är osäkra får vi inte reda på i enkäten men det skulle kunna bero på att människor överlag inte pratar öppet med varandra om vad som sker vid intima situationer vilket också medför en osäkerhet när det kommer till dessa frågor. När respondenterna får ta ställning till om pornografiska händelser sker i mångas liv resonerar respondenterna något annorlunda jämfört med hur de tidigare tagit ställning. Respondenterna anser inte att det som händer i pornografi är något som händer i mångas liv, det ser vi i figur 8. 50,7 % har svarat *nej* och tror där med inte att pornografi är något som händer i mångas liv.

Figur 8.

Tror du att handlingar i pornografi liknar det som förekommer i mångas liv?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ja	17	22,7	22,7	22,7
	nej	38	50,7	50,7	73,3
	kanske	20	26,7	26,7	100,0
	Total	75	100,0	100,0	

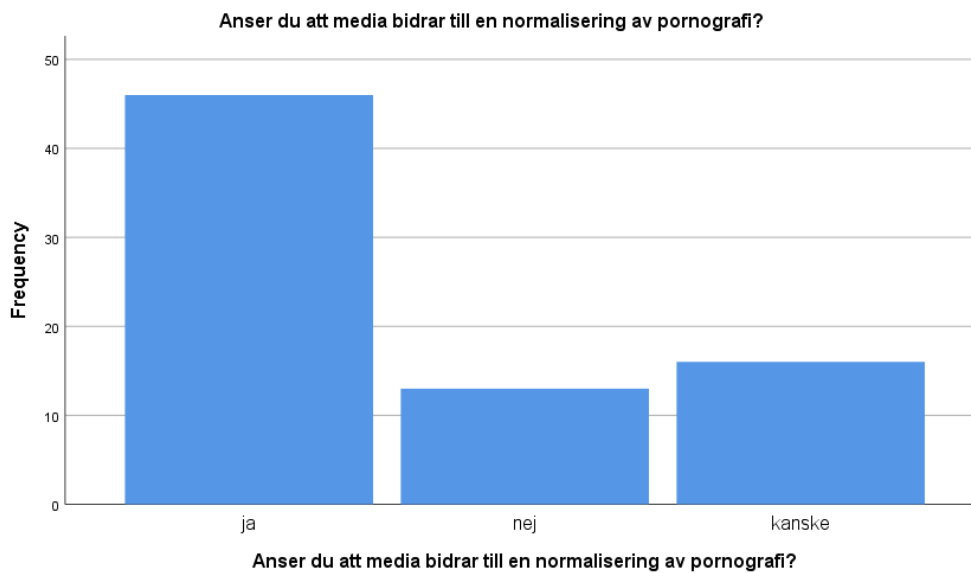
Slutligen har respondenterna tagit ställning till om de anser att media bidrar till en normalisering av pornografi samt om eventuella sexuella partners

förväntar sig händelser liknande de i pornografi. Ca 60 % av respondenterna anser att media bidrar till en normalisering av pornografi (figur 9) och nästan hälften av respondenterna tror att eventuella sexuella partners förväntar sig händelser liknande de i pornografi (figur 10).

Figur 9

Anser du att media bidrar till en normalisering av pornografi?

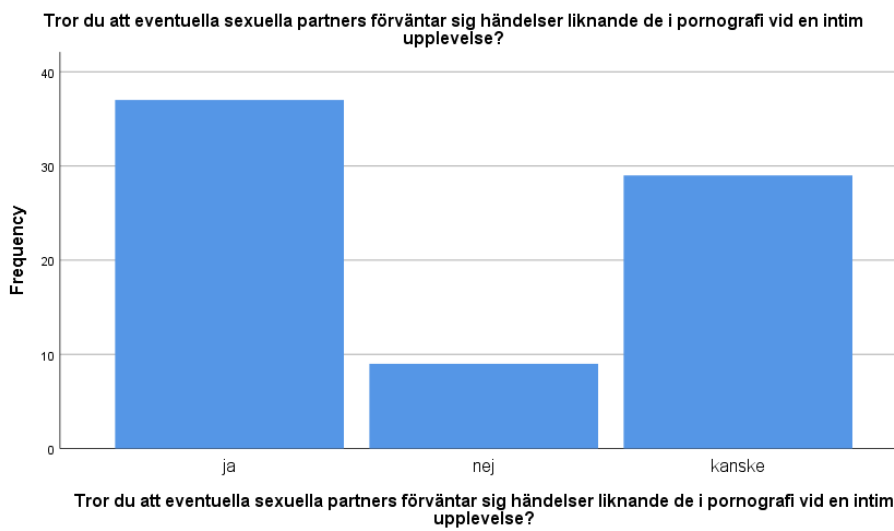
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ja	46	61,3	61,3	61,3
	nej	13	17,3	17,3	78,7
	kanske	16	21,3	21,3	100,0
	Total	75	100,0	100,0	

Figur 10

Tror du att eventuella sexuella partners förväntar sig händelser liknande de i pornografi vid en intim upplevelse?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ja	37	49,3	49,3	49,3
	nej	9	12,0	12,0	61,3
	kanske	29	38,7	38,7	100,0
	Total	75	100,0	100,0	

4.2 Kvalitativa resultat

Flertalet frågor i enkätundersökningen innehöll fritextsvar där respondenterna kunde med egna ord beskriva och förklara hur de tänkte kring dessa frågor.

Exempelvis var det fritextsvar till frågorna

- På vilket sätt har din konsumtion av pornografi förändrats över tid,⁶⁸
- Hur tror du media har påverkat dig?⁶⁹
- På vilket sätt tror du media bidrar till en normalisering av pornografi?⁷⁰

I detta kapitel redovisar jag resultatet från de inkomna fritextsvaren genom att tydliggöra hur respondenterna har besvarat frågorna och genom att lyfta fram citat från fritextsvaren.

Fråga 13 i enkäten fick respondenterna ta ställning till om deras konsumtion av pornografi har förändrats över tid, de kunde välja mellan *ja*, *nej* eller *kanske*. 38,7% svarade *ja*, 46,7% svarade *nej* och 14,7% svarade *kanske*. Det är alltså störst andel som inte anser att deras konsumtion har förändrats över tid. I fråga 14 fick de som hade svarat ja själva beskriva med egna ord hur deras konsumtion har förändrats. Det var 34 stycken som har beskrivit deras förändring av konsumtion av pornografi. Strax över hälften (19st) av respondenterna har beskrivit det som att deras konsumtion har minskat med tiden. De uppger några olika förklaringar till detta, flera av dem beskriver deras minskade konsumtion på grund av att de inte vill stödja den pornografiska branschen eller för att deras medvetenhet gällande pornografi har ökat, de har fått helt avsmak för pornografi och en del beskriver det som att de bara har fått ett minskat intresse för pornografi. Exempelvis beskriver några respondenter det enligt följande

Blivit mer medveten och äcklad av porr. Vilket också lett till att jag konsumerar det mindre nu.⁷¹

Den har minskat i och med att min medvetenhet kring porr ökat.⁷²

---

⁶⁸ Fråga 14 i enkäten, se bilaga 1.

⁶⁹ Fråga 16 i enkäten, se bilaga 1.

⁷⁰ Fråga 20 i enkäten, se bilaga 1.

⁷¹ Citat av respondent

⁷² Citat av respondent

Jag har fått avsmak och tycker pornografin endast lägger fokus på kvinnan som objekt till mannens njutning.⁷³

Det var 7 respondenter som uppgav att deras konsumtion av pornografi har ökat och anledningarna till att deras konsumtion har ökat uppger de att det beror på att de har hittat filmer de gillar, som denna respondent ”Hittat nya sidor och typer av filmer som jag tycker om.” Eller för att de anser det underhållande. Slutligen var det 4 respondenter som uppgav att deras konsumtion var varierande och det kunde variera beroende på om de hade partner eller inte.

Fråga 15 i enkäten fick respondenterna ta ställning till i vilken utsträckning som de ansåg media påverkade dem generellt i sitt liv. Svartalternativen var en 5 gradig skala från *aldrig* till *alltid*. Den största gruppen hade lagt sig helt i mitten och det var 38,7 %, de som hade valt en 4:a var 36 % och sen var det 20 % som valt en 2:a och *aldrig* och *alltid* hade fått 2,7% var. Som vi kan se ligger den allra största gruppen i 3 eller fyra vilket lutar mer åt *alltid* hållet när det kommer till medias påverkan generellt i respondenternas liv. En följdfråga på denna var nr 16 i enkäten där respondenterna fick ta ställning till; *Om du svarat något annat än ”aldrig” ovan, hur tror du media har påverkat dig?* Denna fråga var inte obligatorisk och respondenterna fick svara med ett fritextsvar. 40 respondenter har besvarat frågan. De allra flesta menar att de blir påverkade av exempelvis reklam och tv-program genom att de förändrar sitt konsumtionsbeteende på grund av vad som visas. De områden som nämndes flest gånger i fritextsvaren var kläder, mat och skönhet. Exempelvis:

Matreklam får mig att bli sugen på vissa typer av mat emellanåt. Vill även påstå att klädval till viss del inspireras av reklam.⁷⁴

Vad som jag finner intressant. Vad för klädstil jag har. Vad för musik jag lyssnar på. Vilket kultur jag tar del av.⁷⁵

---

⁷³ Citat av respondent

⁷⁴ Citat av respondent

⁷⁵ Citat av respondent, felstavning gjord av respondent.

De upplevde att självkänslan kunde påverkas om en inte såg ut som de i reklamen eller tv-programmen. Respondenterna upplevde det som att de inte var lika bra som de människorna i reklamerna eller tv-programmen om de inte hade lika fin hy som de medverkande, var lika smala som de medverkande eller ägde liknande kläder som de medverkande.

Om en ser reklam där människor ser ut på ett visst sätt skapar det en känsla av otillräcklighet när jag inte ser lika ”smal” ut eller har lika bra hy etc⁷⁶

Vissa av respondenterna upplevde det som att media normaliserade en objektifierande och sexuell syn på framförallt kvinnors kroppar genom att de kvinnor som syns i tv oftast upplevs som smala och snygga samt att mycket ska säljas med sex eller sexuella anspelningar, respondenterna beskriver det som att det som visas på tv blir det normala. Respondenterna upplevde även att media bidrog till konsumtionshets samt att media bidrar till ett förändrar konsumtionsmönster.

Genom att normalisera en objektifierande, sexuell syn, på kvinnors kroppar.⁷⁷

Det bidrar främst till konsumtion, men också till analyser kring hur exempelvis reklamer är utformade; hur pass bred mångfalden är och om det finns underliggande sexism/rasism/osv.⁷⁸

Ideal (tex. skönhet) och vad och hur mycket jag konsumerar.⁷⁹

Det var några som upplevde sig påverkade av nyhetsrapporteringar och sociala medier gällande exempelvis kriminalitet i Sverige, detta för att det rapporteras endast en sida av historien det rapporteras inte om alla de bra sakerna som händer i Sverige på samma sätt som de dåliga. Respondenterna upplever att detta påverkar ens syn på samhället framförallt åt det negativa hållet.

Fråga 19 i enkäten fick respondenterna ta ställning till om de anser att media bidrar till en normalisering av pornografi. Som vi kan se i föregående kapitel i

---

⁷⁶ Citat av respondent

⁷⁷ Citat av respondent

⁷⁸ Citat av respondent

⁷⁹ Citat av respondent

figur 9 är det 61,3% som svarade *ja* på den frågan. I fråga 20 fick respondenterna frivilligt svara på frågan hur respondenterna ansåg att media normaliserar pornografi. Respondenterna kunde svara med fritextsvar och det var 47 respondenter som valde att svara på fråga 20. En minoritet av de som svarade ansåg inte att media bidrog till en normalisering av pornografi medan andra respondenter menade att media är en del av forandet av människors syn på sex, könsroller och könsnormer.

Genom en sexualisering av kroppen sant förstärkandet av normativa könsroller

Normaliserar degraderande och objektifierande av kvinnor genom exempelvis reklam, vilket gör att när en ser detta inom porr så reagerar en inte så negativt som en kanske borde. Även genom användandet av sexuella teman för att sälja produkter ej relaterade till sex.⁸⁰

för det framställs som många tror att det ska vara⁸¹

Där var ytterligare en minoritet som ansåg att media bidrog till att pornografi utmålas som något negativt av media. Stora delar av respondenterna som svarade på fråga 20 anser att media bidrar till normalisering av pornografi genom att objektifiera/sexualisera framförallt kvinnor i tv-program/serier, reklam mm. Samt att media bidrar genom att inte prata om pornografi eller att inte vara kritiska mot pornografi.

Om media rapporterar om porr utan att kritiskt förhålla sig till porr som fenomen och de negativa sidorna av porrindustrin finns givetvis en risk att porr syns i media som vad som helst annat vilket sannolikt kan normalisera porren.

Framförallt i anknytning till spelfilmer, där scener med pornografiska tendenser inte anses vara pornografiska.⁸²

De är inte kritiska, de inkluderar pornografiskt inspirerande sexscener i vanliga filmer mm.⁸³

---

⁸⁰ Citat från respondent.

⁸¹ Citat från respondent.

⁸² Citat från respondent.

⁸³ Citat från respondent.

De som menade att media bidrar till en normalisering av pornografi tog upp att pornografi bidrar till detta genom att objektifiera och sexualisera kvinnor genom att de oftast måste framträda som sexiga och vara mannen till lags och detta blir ett förstärkande av normativa könsroller. Det var även de respondenter som menade att genom att det finns många sexscener i tv-serier/filmer att det är en bidragande faktor samt att det framställs som att det är så många tror att det ska vara. De exempel på tv-serier/filmer som respondenterna tog upp var *Game of Thrones* och *Fifty shades of Grey*.

Pornografiskt innehåll finns överallt. I populärkultur som tex game of thrones, fifty shades of grey och skam framställs kvinnors sexualitet som underkastad till mannen. Det finns överallt, konsumeras av alla inaktivt (om inte aktivt) och på så sätt blir det ”normalt”.⁸⁴

Gör gränsen mellan en ”porr-kvinna” närmare vardagliga kvinnan genom extrema underkläderreklamer osv.⁸⁵

Genom att de har med sex i filmer, genom att alltid kvinnan måste vara sexig exempelvis.⁸⁶

Även frågorna 24 och 27 var frågor där respondenterna kunde besvara frågorna med fritextsvar. Fråga 24 är en följdfråga på om respondenterna tror att handlingar i pornografi liknar det som förekommer i mångas liv och om de svarade *ja* på den fick de beskriva själva vad de tror det beror på. Även fråga 27 är en följdfråga på om respondenterna tror att eventuella sexuella partners förväntar sig händelser liknande de i pornografi vid en intim upplevelse och om de svarade *ja* på den frågan fick de beskriva hur de tänkte kring det. Dessa två frågor var inte heller tvingande att svara på och det var 22st som svarade på fråga 24 och 30 svarade på fråga 27.

Svaren på frågorna 24 och 27 är väldigt lika lydande från respondenterna. Det respondenterna lyfter till allra största del är brist på utbildning när det kommer till sex- och samlevnad, det är pornografins skadeverkningar och det är nedvärderingen av kvinnor. Bristen på utbildning när det kommer till sex- och samlevnad är stor menar respondenterna, yngre människor ser pornografi och tar

---

⁸⁴ Citat från respondent.

⁸⁵ Citat från respondent.

⁸⁶ Citat från respondent.

sig an pornografin som utbildning och respondenterna tror att detta är en stor del i normaliseringen och varför det förekommer pornografiskt innehåll i intima relationer idag.

Jag tror att många unga har brist på utbildning inom sexuella interaktioner, därmed söker de information på annat vis (pornografi) och antar att det är normen och att det är så interaktionerna ska se ut.⁸⁷

Flera respondenter lyfter exempel på att vid intima relationer har de varit med om händelser som de inte varit förberedda på, vad en respondent skriver kan vi se i citatet efter detta stycke. Detta citat kan syfta till att analsex har blivit normaliserat hos många eftersom det är vanligt förekommande i pornografiska filmer.

Har varit med om att killar utan förvarning och utan att fråga kört upp ett finger i analen och sen blivit förvånade över att jag blev förbannad.⁸⁸

Även flera respondenter lyfter att det oftast handlar om män och att det är män som blir ”porrskadade” och att de upplever att män gillar sex som är nedvärderande mot kvinnor, sexet fokuserar på männens njutning och kvinnorna åsidosätts och att de förlorar empatin för kvinnor.

Både kvinnor och mäns sexualitet påverkas av porrens inflytande. Kvinnor uppmanas vara undergivna, öppna för tortyr och sexuella handlingar vars syfte aldrig är deras egna fysiska njutning. Sex är idag för kvinnor ett självskadebeteende, och det är porrens fel. Männerna blir våldsamma, avtrubbade och sexuellt perverterade. De förlorar empati för kvinnor och ser oss inte längre som individer och människor. Vi är en form av kött med tre hål för dem att använda, den kvinnliga sexualiteten tillhör männen, och det är ingen slump. Porren är patriarkatets främsta verktyg för att slå tillbaka mot kvinnor och de rättigheter vi kämpat för.⁸⁹

Jag tänker att man många gånger möter porrskadade killar, så är troligt att det kommer hända mer...⁹⁰

---

⁸⁷ Citat från respondent.

⁸⁸ Citat från respondent.

⁸⁹ Citat från respondent.

⁹⁰ Citat från respondent.

Tror många omedvetet har fått idéer om hur sex bör se ut ifrån porr, och därför kanske försöker efterlikna detta. Gissar också att framförallt hetero män blir mer medvetet påverkade och förväntar sig att exempelvis få komma sin partner i ansiktet.⁹¹

Har upplevt att många män gillar nedvärderande sex samt att kvinnan åsidosätts och sällan är i fokus under samlag. Många män har en skev bild av samlag generellt som jag tror grundar sig i porr.⁹²

Men även att respondenterna upplever det som att det pratas för lite om pornografi och dess skadeverkningar i allmänhet i samhället. Det leder till att det är pornografin som formar många s exliv samt att det blir introduktionen till sex. Avslutningsvis ser vi hur en respondent beskriver pornografins påverkan på människor:

Det är alltså från pornografin många lär sig hur sex "ska gå till", vilket ger en skev bild av sex då pornografi i fråga är skev i sin avbildning av sex.⁹³

---

⁹¹ Citat från respondent.

⁹² Citat från respondent.

⁹³ Citat från respondent.

5   Analys och diskussion

I detta kapitel analyseras och diskuteras respondenternas svar, både de kvantitativa och de kvalitativa, utifrån hypotesen: *Media bidrar till en normalisering av pornografi*, samt respondenternas attityd till pornografi. Hypotesen är genererad utifrån teorin därför är teorin ett stöd i analysen. Även tidigare forskning och sekundär materialet är också behjälpliga till att besvara studiens frågor och hypotesen.

Som vi kan utläsa av resultatet har större delen av respondenterna, som uppgett att deras konsumtion har förändrats, uppgett att deras konsumtion av pornografi har minskat. En av de stora anledningarna till att konsumtionen av pornografi har minskat, är att respondenterna på något sätt har tagit del av kunskap om hur pornografibranschen är och det får respondenterna att inte konsumera pornografi som de har gjort tidigare och att deras intresse för pornografin har minskat. En respondent uppgav bland annat att hen blivit äcklad av pornografi. Exakt vad kunskapen eller intresset baseras på framgår inte av svaren, men vi kan se att respondenterna ser på pornografi som något negativt. Respondenterna uppger att de har fått tillgång till den informationen genom att själva läsa sig till informationen.

Bristen på utbildning inom området sex och samlevnad är något respondenterna lyfter i sina svar och respondenterna menar att det bidrar till att unga lär sig om sex via pornografin och resultatet blir att de tror att så som det är i filmerna ska det vara i verkligheten. Carlssons undersökning visar att pornografi bidrar till en förvriden uppfattning av människors sexualitet oavsett kön. Även Miller, Kidd och Helds undersökning visar resultat att pornografi spelar en stor roll i människors sociala sexualisering. Det som blir tydligt i resultatet från dels denna undersökning och dels från tidigare forskning är att pornografin är en stor del av, framförallt ungas, utbildning inom området sex och samlevnad och att det behövs en ökad utbildningsnivå för att förebygga ytterligare normalisering av pornografi. Centerkvinnorna menar att det behövs ett eget ämne i skolan som heter sex- och relationskunskap, vilket kan vara ett steg i den riktningen. Även

den nationella strategin förespråkar förebyggande arbete för att motverka kommersiell exploatering av kvinnokroppen, vilket de menar pornografi bidrar till. Ett tydligare och mer grundläggande ämnesområde i skolan skulle kunna bidra till bättre förutsättningar för unga människor när de blir äldre och börjar ha samlag. Förväntningar och okunskapen skulle minska och de skulle därmed kunna vara mer självsäkra i hur de vill bli bemötta vid intima situationer. Utbildning skulle även långsiktigt kunna påverka den normalisering som pågår när det kommer till pornografi.

Resultaten visar att respondenterna känner sig påverkade av media generellt i sitt liv av exempelvis media och reklam. Media och reklam kan ha ändrat respondenternas konsumtionsbeteende, ändrat klädstil men även påverkat deras självkänsla. Påverkan på självkänslan visar sig genom att respondenterna jämför sig med de människor som visas på exempelvis tv. Det som visas på tv menar respondenterna är människor som oftast är snygga. Dessutom innehåller reklam, tv-serier och filmer innehåller sexuella anspelningar.

Vi kan se likheter med respondenternas tankar och det som Ambjörnsson tar upp i sin avhandling när det gäller normalisering. Ambjörnsson menar att det finns en hierarkisk ordning när det gäller normer och det kan vi även se i respondenternas svar. Genom att de beskriver det som att det är mottagaren av media som bör förändra sig utifrån vad som visas blir media högre upp i den hierarkiska ordningen och respondenterna i ett underläge. Ambjörnsson menar även att det finns motpoler till normerna och även detta kan vi se i respondenternas svar. Respondenterna menar de känner sig som sämre, fulare eller tjockare människor jämfört med de människorna som visas i reklam, tv-program eller liknande. Det stärker teorin om att normer har motpoler, för annars skulle mottagaren av media också kunna känna sig bra, snygg och smal fast på ett annat sätt än tvärtom.

Ambjörnsson lyfter även det vardagliga förtrycket som påverkar oss människor genom mötet med exempelvis media. Även Volgsten menar på att vi påverkas dagligen av vad som står på löpsedlarna och det leder till en avtrubbande effekt och slutligen blir det som står normaliserat. Det går att likställa med respondenternas reaktioner på media och det är inte konstigt att de jämför sig med de som är exempelvis på tv och känner att det är så de bör ser ut eller vara, eftersom det är den bilden de matas av i sin vardag.

Om media bidrar till en normalisering av pornografi ser vi på resultatet från respondenternas svar, drygt 60 % anser detta. Respondenterna uppger att de anser att media bidrar till en normalisering till pornografi genom att sexualisera, objektifiera framförallt kvinnor, även genom att det finns mycket sex i tv-serier och filmer exempelvis *Game of Thrones* och *Fifty shades of Grey*.

Det stärker Dines artikel om specifikt *Fifty shades of Grey*. Dines lyfter att romantiseringen av det våld och de sexuella övergrepp som sker i den filmen är en del av normaliseringen och när det tillåts att visas på tv och bio blir det en tydlig del av människors vardag. Både respondenterna och Dines är inne på att det skapar narrativ om könade maktrelationer, våld och sexuell ojämställdhet. När det kommer till maktrelationer är det några av de politiska partierna som håller med om detta. S-kvinnor och vänsterpartiet tar båda upp maktförhållandet mellan kvinnor och män. Både S-kvinnor och Vänsterpartiet menar att pornografi medverkar till pornografi nedvärdering av kvinnor och bidrar till upprätthållandet av män som överordning i den hierarkiska ordningen i samhället.

Romantiseringen av sexuella övergrepp tar oss vidare in på det område som flera av respondenterna lyfte vilket var att de ansåg att eftersom det oftast inte fanns någon kritisk diskussion, eller att media ofta inte lyfte problematiken med pornografi ledde även detta till normalisering av pornografi. Eftersom det oftast inte finns en diskussion kring pornografi får mottagaren endast en sida av historien och kan inte ta ställning till något annat vilket leder till normalisering precis som reklam gör. Det är på liknande vis med löpsedlar där mottagaren får endast en version av hur människor ska vara eller se ut och även här blir Ambjörnssons teori om normalisering aktuell och överensstämmer med det respondenterna lyfter, mottagaren av reklam blir motpolen till hur de medverkande i reklam ser ut dels till utseende och dels hur glada alla är. Att alla ser glada ut bidrar också det till bilden av att om en ser ut som de gör på reklamen blir en lycklig vilket är en del av maktutövningen för att få människor att förändra sig, vilket Ambjörnsson också menar i sin teori.

Flera av respondenterna lyfter att de upplever att framförallt män mer tänker på sin egen njutning, att de gillar att vara nedvärderande mot kvinnor när de har samlag och att män förlorar empati för kvinnor. En av respondenterna beskriver att hon fått ett finger i analen utan att bli tillfrågad först och en annan beskriver förväntningarna om att killar ska få spruta i kvinnors ansikte. Som tidigare har

lyfts är en del av normaliseringen att vi människor matas med bilder och idéer i vår vardag och att vi sedan tänker att det är normalt och att det är så det ska vara. När vi sedan läser respondenternas citat kan vi tolka dem som att de anser att männen har sett för mycket på pornografi och att det är därför de anser att det är normalt att män ska njuta mer än kvinnor vid samlag. Flera av respondenterna anser att pornografin har bidragit till att det blivit så här. Det vi också kan se att minst en respondent beskriver en normalisering av våld eller i vart fall övergrepp. Eftersom denna respondent beskriver att hon fått ett finger i analen utan att hon har samtyckt till detta och utan samtycke är det övergrepp.

När det kommer till våld, män och pornografi visar Waltmans forskning att män konsumerar pornografi i större utsträckning än kvinnor, även Millers, Kidd och Halds forskning visar detta och att männens konsumtion av pornografi är mer alldaglig. Kopplar vi ihop respondenternas svar med forskningen kan vi se likheter och möjligheter till att se samband. Männen konsumerar mer pornografi vilket kan leda till att de anser pornografi normaliserat tidigare än kvinnor. Waltman menar också att desto mer pornografi en konsumerar desto större är tendenserna att välja pornografi med mer inslag av våld. Vilket då leder till att även våld blir normaliserat i allt större utsträckning. Viktigt att ha i åtanke här är männens frånvaro i enkätundersökningen, resultatet skulle eventuellt kunnat bli ett annat eller vi skulle eventuellt kunnat se andra tendenser om fler män hade svarat på enkäten. Undersökningen har varit öppen för alla men de som har valt att svara har i allra största utsträckning valt att definiera sig som kvinnor. Men det är även viktigt att beakta kvinnornas upplevelser i det de beskriver. Att kvinnorna upplever att männen nedvärderar kvinnor och dess njutning vid intima upplevelser menar respondenterna att det kan bero på pornografin eftersom de menar att pornografin är på det sättet. En anledning till männens frånvaro i undersökning kan ju vara den att de inte anser att pornografi är viktigt att prata om.

6 Slutsats och avslutning

Denna studies syfte var att undersöka om populationen *upplever att deras attityder till pornografi påverkas av media? I så fall hur?* och *Hur kan en förstå detta i relation till makt och normalisering?*

Slutsatsen som går att dra är att media bidrar till en normalisering av pornografi och med kunskap är populationens attityder till pornografi mer åt det negativa hållet. Även om media inte direkt visar pornografi anser populationen att media är inspirerad av pornografi och resultatet av enkätundersökningen är att populationen anser att media bidrar till en normalisering av pornografi. Respondenterna menar att media bidrar genom att objektifiera och sexualisera kvinnor. Kvinnor framställs oftast som sexiga och ska vara mannen till lags. Många av de filmer och tv-serier som visas innehåller sexscener som får tittarna att tro att det är så en bör vara för att vara lycklig.

Detta kopplat till makt- och normalisering kan vi se att det finns en hierarkisk ordning där media är över sina mottagare. Detta genom att media oftast är en envägskommunikation och det som media för ut blir människors sanning eftersom de inte får se en andra sida. Många respondenter lyfte just detta att de via media endast får se en förskönad sida av allt som visas, exempelvis de på tv ser oftast bra ut och de verkar vara lyckliga vilket gör att mottagaren känner sig som en motpol till det som visas och vill förändra sig för att uppnå samma utseende och lycka. Media påverkar mottagarna genom ett maktövertag och respondenterna upplever att media formar människors syn på sex, könsroller och könsnormer. Även romantiseringen av våld via exempelvis tv-serier och filmer blir en stor del av människors vardag och påverkar då även människor till att anse att det är *normalt*.

En tydligare och större del av undervisning i ämnet sex- och samlevnad är något som studien visar att det finns ett behov av. Med en mer fördjupad kunskap från exempelvis skolans håll skulle de unga eventuellt inte vända sig till pornografin för att lära sig, vilket då kan leda till minskat inflytande från den pornografiska industrin.

Avslutningsvis hade det varit intressant att fördjupa studien ytterligare för att få en större förståelse av vad det är som gör att människors attityd till pornografi påverkas. Att genomföra en djupare studie av mer kvalitativ karaktär där intervjustudier med populationen gjordes hade andra förklaringar kunnat förtydligas och belysas när det kommer till media och pornografi samt attityderna till dessa ämnen. Ett ytterligare område som är värt att fördjupa är medias ansvar när det kommer till pornografi och hur kvinnor och män framställs inom media.

Referenser

Ambjörnsson, Fanny, *I en klass för sig: genus, klass och sexualitet bland gymnasietjejer*, Diss. Stockholm: Univ., 2004, Stockholm, 2004

Carlsson, Ulla, *Våld och pornografi i medierna: åsikter om medivåldets och pornografins påverkan på unga människor*, International Clearinghouse on Children, Youth and Media, Nordicom, Göteborgs universitet, Göteborg, 2005.

Centerkvinnor, jämställdhetspolitiska program, 10 juni 2018, [https://www.centerkvinnorna.se/download/18.2e67c795164dc1841a64a23/1533815419103/Jämställdhetspolitiska%20programmet%20\(2\).pdf](https://www.centerkvinnorna.se/download/18.2e67c795164dc1841a64a23/1533815419103/Jämställdhetspolitiska%20programmet%20(2).pdf), hämtad 2019-01-05.

Dines, Gail, *Pornland: how porn has hijacked our sexuality*, Beacon Press, Boston, 2010

Dines, Gail, *Pornland*, <http://unizon.se/pornland> hämtad 2018-10-25.

Dines, Gail, Rethinking Fifty Shades of Grey within a feminist media context, *Journal of women's health*, volume 23, numer 9, 2014.

Djurfeldt, Göran, Larsson, Rolf & Stjärnhagen, Ola, *Statistisk verktygslåda 1: samhällsvetenskaplig orsaksanalys med kvantitativa metoder*, Tredje upplagan, Studentlitteratur, Lund, 2018.

Johansson, Sofia, Lilja Matti, P3 uppmanar inte unga att bli porrskådespelare, *Göteborgsposten*, 12 oktober, 2018, <http://www.gp.se/debatt/p3-uppmanar-inte-unga-att-bli-porrskadespelare-1.9930889> hämtad 2018-10-30.

Lindgren, Sven-Åke, Månson, Per (red.), *Moderna samhällsteorier: traditioner, riktningar, teoretiker*, 8. uppl., Stockholm, 2010, sid 349.

Lunds universitet, Om universitetet, 17 september, 2018, <https://www.lu.se/om-universitetet/universitetet-i-korthet>, hämtad 2018-11-23.

Miller, Dan J, Kidd, Garry, Hald, Martin, *Self-Perceived effects of pornography consumption among heterosexual men*, *Psychology on men & masculinity*, 2018, vol 19, No. 3, 469-476.

P3, Fråga vad du vill i P3, <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=4977&artikel=6440774> hämtad 2018-11-04.

P3, *Fråga vad du vill i P3, Jag är en hardcoreporrskådis*,
<https://sverigesradio.se/avsnitt/1157210> hämtad 2018-11-04.

Regeringen, *Nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor*,
Skr. 2016/17:10.

Sandberg, Marie, SR-program normaliserar mäns våld mot kvinnor, *Göteborgsposten*, 8 oktober, 2018, <http://www.gp.se/debatt/sr-program-normaliserar-mäns-våld-mot-kvinnor-1.9774068> hämtad 2018-10-30.

S-kvinnor, vår politik, Exploatering av kvinnokroppen, <http://s-kvinnor.se/6-exploatering-av-kvinnokroppen/>, hämtad 2019-01-05.

Strossen, Nadine, Hate speech and pornography: Do we have to choose between freedom of speech and equality, *Case Western Reserve Law Review*, Vol. 46, Issue 2 (Winter 1996), pp. 449-478.

Unizon, *Hur tänker ni kring ert ansvar P3?*, 6 oktober 2018,
<http://unizon.se/aktuellt/hur-tanker-ni-kring-ert-ansvar-p3>, hämtad 2018-11-06.

Unizon, www.unizon.se, hämtad 2018-11-06

Volgsten, Ulrik, *Löpsedlarna, publiken och det offentliga rummet: en teori om hur vi påverkas av media*, Parrhesia, Stockholm, 2010

Vänsterpartiet, Partiprogram, reviderat 2016, sid 9,
https://www.vansterpartiet.se/app/uploads/2017/06/Partiprogram_V-1jun2017.pdf,
hämtad 2019-01-05.

Waltman, Max, *Porr och Prostitution en rapport om utsatthet och efterfrågan*,
producerad av Unizon, Stockholm, 2015, 2016,
http://unizon.se/sites/default/files/media/porr_och_prostitution_unizons_rapport_0.pdf
hämtad 2018-10-26.

Bilagor

Bilaga 1.

Webbenkät

Medias påverkan på människors attityd mot pornografi.

Mitt namn är Sabina Månsson Hultgren och jag skriver nu mitt examensarbete i Mänskliga rättigheter vid Lunds Universitet. Jag har som ämne till mitt examensarbete valt att undersöka medias påverkan på människors attityd till pornografi.

Enkäten riktar sig till dig som studerar vid Lunds universitet och består av 27 frågor som tar ca 5-10min att genomföra. Frågorna berör ämnen som pornografi, media och sexuella preferenser. Om du innan vet att du kan vara känslig för frågor gällande dessa ämnen bör du avstå från att delta i undersökningen. Deltagandet i undersökningen är frivilligt och du kan när som helst avbryta din medverkan. Svaren i enkäten kan komma att användas i examensarbetet och då endast i vetenskapliga syften. Inga av era svar kommer att kunna härledas tillbaka till en enskild individ. Det som kommer att analyseras är tendenser på gruppnivå och inte enskilda personer.

Vid frågor går det bra att kontakta mig på sa3521ni-sa@student.lu.se

Tack på förhand

---

1. Jag är för närvarande student vid Lunds universitet. *

Ja

Nej

2. Vid vilken fakultet studerar du? *

Short answer text
.....

3. Ålder *

- 18-25
- 26-30
- 31-35
- 36 eller äldre

...

4. Kön *

- Kvinna
- Man
- Ickebinär
- Annan

Användning av olika media

Denna del innehåller frågor om din användning av olika media exempelvis tv, radio och internet.

5. Var i huvudsak konsumerar du dina nyheter? *

- Tidning (tryckt eller på internet)
- TV (även play-tjänster)
- Andra nyhetssajter på internet
- Radio (även play-tjänster)
- Sociala medier

...

6. Hur många timmar i veckan tittar du på tv? *

- 0
- 1-5 timmar
- 6-10 timmar
- 11-15 timmar
- 16 timmar eller mer

...

7. Hur många timmar i veckan använder du internet? *

- 0 timmar
- 1-5 timmar
- 6-10 timmar
- 11-15 timmar
- 16 timmar eller mer

8. Hur många timmar i veckan lyssnar du på radio? *

- 0 timmar
- 1-5 timmar
- 6-10 timmar
- 11-15 timmar
- 16 timmar eller mer

Konsumtion av pornografi

Denna del innehåller frågor om din konsumtion av pornografi. Med pornografi menar jag material som tydligt avbildar olika typer av sexuella akter exempelvis vaginalt samlag, oralsex, onani. Detta material har ett syfte att skapa sexuella tankar och känslor hos mottagaren. Med pornografi menar jag inte enstaka bilder med avbildade nakna människor i exempelvis tidningar.

9. Har du konsumerat pornografi någon gång under ditt liv? *

Ja

Nej

10. Om du har konsumerat pornografi, hur gammal var du första gången du gjorde detta?

Short answer text
.....

11. Hur ofta skulle du uppskatta att du konsumerar pornografi? *

Aldrig

Sällan

Ibland

Ofta

12. Under det senaste året, ungefär hur många timmar/vecka har du konsumerat pornografi? *

- 0-5 timmar
- 6-10 timmar
- 11-15 timmar
- 16 timmar eller mer

13. Har din konsumtion av pornografi förändrats över tid? *

- Ja
- Nej
- Kanske

14. Om svaret är ja på föregående fråga, på vilket sätt har den förändrats över tid?

Long answer text

Media och dess påverkan

Denna del innehåller frågor om media och dess påverkan på dig och andra. Med media menas tv, radio, tidningar och internet inklusive sociala medier.

15. I vilken utsträckning anser du att media påverkar dig i ditt liv generellt, exempelvis genom reklam? *

	1	2	3	4	5	
Aldrig	☐	☐	☐	☐	☐	Alltid

16. Om du svarat något annat än "Aldrig" ovan, hur tror du att media har påverkat dig?

Long answer text

---

17. I hur stor utsträckning tror du att andra påverkas av media i sitt liv generellt? *

	1	2	3	4	5	
Aldrig	☐	☐	☐	☐	☐	Alltid

18. Anser du att medias bild av pornografi har påverkat din bild av sexuella relationer? *

- Ja
- Nej
- Kanske

⋮

19. Anser du att media bidrar till en normalisering av pornografi? *

- Ja
- Nej
- Kanske

20. På vilket sätt tror du att media bidrar till en normalisering av pornografi?

Long answer text

---

21. Vad anser du att media har för ansvar för hur pornografi framställs i media?

Long answer text

Sexuella preferenser

Description (optional)

22. Anser du att händelser i pornografi skulle kunna ske i verkligheten? *

- Ja
- Nej
- Kanske

23. Tror du att handlingar i pornografi liknar det som förekommer i mångas liv? *

- Ja
- Nej
- Kanske

⋮

24. Om du svarade ja på föregående fråga, vad tror du det beror på?

Long answer text

---

25. Upplever du att det är vanligt vid intima relationer att pornografiska inslag förekommer? *

	1	2	3	4	5	
Aldrig	☐	☐	☐	☐	☐	Alltid

26. Tror du att eventuella sexuella partners förväntar sig händelser liknande de i pornografi vid en intim upplevelse? *

- Ja
- Nej
- Kanske

⋮

27. Om du svarade ja på förgående fråga, kan du beskriva med egna ord hur du tänker kring det?

Long answer text

Ett stort tack för din medverkan